

63
—
735

Aisrah dijumi par ahboliau - sahlu
lauku, plawu un ganibu apsehshanu

No H. Enjelina.

„Semes“ apgahdeenā Walmcerā 1914. g.

Maġsa 5 kap.

1953

Drukats sabedribas „Deena” tipo-litografijā, Rīgā,
Gumorova ceļā Nr. 14.

3375

Baltijas Lauksaimneetu Beedribas apgahdibā
isnahza un dabujama pee isdewejas, tā ari wisoš laba-
toš grahmatu weikalos un no lauksaimneezibu wei-
zinoschām beedribam **grahmata**

Daschi aizrachdijumi par mahstliigu mehflu
eenešigu leetoschanu.

Ro S. Enselina. 25 kap.

63

735

VALSTS BIBLIOTĒKA

Inv. ~~393.032.~~

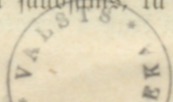
0310030585

„Semeš“

grahmata Nr. 3.

Uisrahdijumi par ahbolinu=šahlu lauku, plawu un ganibu apseh= šchanu.

Par labu plawu un trefnu ganibu leelo
nosihmi laukšaimneezibâ daudšahrt rakstits,
kalab par to te wehl ko runat buhtu welti. La-
bu plawu un trefnu ganibu, kas jau no dabas
tahdas, pee mums loti maj. Pa leelai dakai
muhju plawas un muhju ganibas atrodas no-
laistâ un neapškaušamâ stahwokli. Tikt pee
labam plawam un šahligam ganibam naw
weeglis usdewums. Janofahrto sinama jemes
gabala jemes mitruma apstahkli zaur peemeh-
rotu nošaufinašchanu jeb apuhdenošchanu waj
ar abejadi. Seme peenahzigi un winas usde-
wumam peemehroti jafagatawo un bagatigi ja-
mehflo. Un kad wiš tas darits, tad atleek
wehl weena šwariga leeta, un ta ir pareiš au-
gu šastahws plawâ jeb ganibâ. Dabâ dajch-
fahrt tahds gan šastopams un fur tahds ir, tur
tas kopjams un šaudjams, fâ dahrgums. Pa

leelai dalai tahda laba dabiga augu fastahwa, fursch ir weens no augstu baribas raschu pamata noteikumeem, nav un pee wina jateef zaur mahksligu apsehshanu. Na tas isdarams un kahdam jabuht rashigam augu fastahwam ahbolina-sahlu laukos, plawas un ganibas, par to buhs runa nahkamās rindinās.

Sahlu lauku, plawu un ganibu wehlamee un swarigafee augi ir waj nu ahbolini jeb sahles. No labas sahles prasam, lai ta buhtu spehzigā labi ismantot stipru mehslajumu, t. i. lai wina dotu augstas un labas rashas. Laba sahle pasteidjas pawajari ar augshanu un no-plauta jeb noganita ta ahtri ataug. No labas sahles sagaida, lai ta panestu plauschanu, apganishchanu un minumu. Laba sahle ir ta, kura rada weenadu beesu sahleenu. Atteeziba us sahlu leelaku jeb majaku augumu tas mehds eedalit wirs- un apakshsahles. Par labakam sahlem jaukstata sekoshas:

Timoteja sahle, timotejs (Phleum pratense) ir wirsahle ar spehzigu krumu un pilnigako attihstibu otra gadā. Seed junija beigās. Isturigakā no wisam kulturās sahlem. Timotejs pazeech saufumu un šalu, mihlo mitrumu, padodas wisur, bet wislabak truhdu bagatās spehzigās semēs. Loti noderigs ahbolina-sahlu laukos, plawās un ganibas. **Plawu aufene** (Festuca pratensis) ir isturiga wirsahle, ar spehzigu krumu un beesu sahleenu. Augstako rashu ta sneeds parasti treschā gadā. Wideji agra, seed junijā un isdod 2—3 plawumu. Plaujama un ganama sahle. Mihlo mitru klimatu un truhdu bagatas, spehzigas je-

mes, mitrās weetas, mihlo apuhdenošchanu, padodas teizami ari kultiwetos purwos. Plawu aufene ir weena no muhsu wišlabafām jahlem. Sehklas šahf rajshot ari Widssemê. **Kamololu jahle** (*Dactylis glomerata*) ir fruhmota loti isturiga wiršjahle ar agru attihstibu un labu ataugšchanas špehju. Augstako rajchibas pakahpi ta šafneedj treschâ un zeturtâ gadâ. Seed maija beigâs, juniija šahkumâ, aug dashadâs semês, mihlo mitrumu, panes ehnu un mehrenu apuhdenošchanu un istur ari šaufumu. Deriga plawâs un ganibâs un šaufakos un weeglakos ahbolinu-šahlu laukos. Labakâs sehklas nahf no Danijas. — **Plawu lapsaste** (*Alopecurus pratensis*) ir loti isturiga wiršjahle ar agru attihstibu un labu ataugšchanas špehju. Dsen ihšas atwafas, kuras pazelas uf augšchu un zero. Attihstas un seed loti agri, panes leelako aufstumu un šalnas. Augstakâ rajcha 2. un 3. gadâ. Aug šmagâs, mitrâs, pat šlapjâs semês, mihlo apuhdenošchanu un galwenâ fahrtâ ir plawu jahle, kura isdod wیدهja labuma baribu. Šafnes neet dšikumâ, kalab winas prasibas mitruma un augu ušturas weelu šinâ jo leelas. Sehklas top galwenâ fahrtâ no Somijas eewestas. — **Frantšchu raijahle**, jeb augstâ plawu auja (*Avena elatior*), istur labos apstahklos 3—5 gadus, seed paagri, maija beigâs, juniija šahkumâ. Augsta wiršjahle ar leelu paretu fruhmu. Attihstas agri, ataugšchanas špehja ne leela, augstakâ rajcha otrâ gadâ. Wišlabaf wina padodas augligâ pašaufâ truhdainâ mahla un mahla šmiltsemê. Wahriga pret apqanišchanu. Labos ap-

stahkloš ta dod daudj un labu ſeenu. Beidsa-
 mâ laikâ frantschu raiſjahlei ſahk pahrmest neiſ-
 turibu. Behdeja atteezinama galwenâ fahrtâ
 uſ no zitureenes eewestu ſehklu. Pee mums ſa-
 wâ walâ augoſchâ frantschu raiſjahle ir uſſkata-
 ma par loti iſturigu. Buhtu tif jarauga to
 eekopt un ſehklu rajſhot. — Maſak paſihſtama
 pee mums ir **ſpoſchâ needras jahle** (*Phalaris*
arundinacea), kura ir iſturiga, apakſchſemes
 atwaſas laiſdama wirſjahle ar agru attihſtibu
 un labu ataugſchanaſ ſpehju. Sneedj jau otrâ
 gadâ pilnu rajſchu, mihlo purwu, ſauſumu ne-
 panes. Leeto winu pluhdinamâs plawâs, bet
 ne wairaf, fâ 2 proz. no maiſijuma. Pee
 mums wairaf audſetâs **apakſchjahles** ir ſchah-
 das: **Plawu ſkarene** (*Poa pratensis*), ir iſtu-
 riga un teizama apakſch- un ganama jahle, la-
 boſ apſtahkloſ, peem., pluhdinamâs plawâs,
 ari wirſjahle. Laiſch apakſchſemes atwaſas,
 attihſtas agri, ſeed maijâ un junija ſahkumâ.
 Ataugſchanaſ ſpehja wideja. Augſtakâ rajſcha
 3. un 4. gadâ. Mihlo weeglakâs un irdenakâs
 ſemes, panes ſauſumu bet ari apuhdenoſchanu,
 pat pahrpuluhſchanu. Noder plawam un gani-
 bam, rada beesu jahleenu un rajſcho daudj labas
 baribaſ. Labakâs ſehklatâs nahk no Danijaſ.
 — **Paraſtâ ſkarene** (*Poa trivialis*), ir iſturiga,
 wirſſemes atwaſas dſenoſcha jahle, kura ſeed
 junija ſahkumâ. Padodâs labi ſwaigâs, ſma-
 gâs, mitrâs pat ſlapjâs ſemês, panes apuhde-
 noſchanu. Bariba no winas ir laba un ſmalta,
 ataugſchanaſ ſpehja maſa. Augſtakâ rajſcha 3.
 gadâ. Ganibam eeteizama ari purwa ſemê,
 plawâs maſak ſwariga. Sehla paraſti dahrga,

labakà sehkla nahf no Danijas. — **Sekstainà astene** jeb sekstaine (*Cynosurus cristatus*), ir isturiga un loti laba ganibu jahle. Dsinumi atwafu weidigi, krukms masš, weenlihdšens, ar daudj šaknu lapam. Peeteekofchi beeschi is-
 sehhta, ta rada šlehgtu jahleenu. Wideji agra, seed junija widû. Ataugšchanas špehja loti laba. Zeeni mitru klimatu, mitru semi, padodas it labi truhdu bagatâ mahla semê. Noder ari pluhdinamâs plawâs. Sehkla padahrga. — **Smilgu jahle** jeb fiorinsjahle (*Agrostis stolonifera*), ir isturiga, seed junijâ, julijâ. Dsen drihš apakšch= drihš wirššemes atwafas, attihstas wehlu, ataug labi, aug lihđj wehlam rudenim. Leelakâ rascha 3. gadâ. Padodas wišadâs semês, bet wišlabaf panes mitrumu un pat šlapjumu, noder plawam un ganibam. Raschas naw augstas, bariba tomehr laba. Isturiga pret šalu. Sehkla loti dahrga. — **Beidsamâ laikâ** jahf peeminet ari **šarkano aušeni** (*Festuca rubra*), kura attihstas no šaknu atwafam. Ataug ne wišai teizami, padodas weeglakâs un šaušakâs, kâ ari nošaušinatâs purwu semês, panes apuhdenošchanu un noder plawâs un ganibâs. Sehkla wideji dahrga. — **Tihruma jahlu auša** (*Bromus arvensis*), ir weengadeja wiršjahle, kura seed junijâ jeb julija šahkumâ. Birms seedešchanas plauta ta isdod labu seenu. Aug ari weeglakâs semês. Sehklas no Danijas.

Swarigakee ahbolini: **Parastais tihruma šarkanais ahbolinšch** (*Trifolium pratense*) istur pa leelakai dakai 2 gaduš, aug wišlabaf mahla un pleena semês, bet ari weeglakâs semês, ja tif šchim semem peeteekofchš kaska ša-

turs. Wisisturigafais un rajchigafais ir muhfu pašču wezais Widsemes šarkanais wehlais ahbolinšč. **Vastardahbolinšč**, ari **šweedru ahbolinšč** šaukts (*Trifolium hybridum*), istur 3—5 gadus. Augstakā rajcha otrā gadā. Šafni nelaišč tif dšili, kā šarkanais ahbolinšč. Aug šmagās, pat šlapjās semēs, ari purwa semēs. Padodas wislabaf mitrā klimatā, panes it labi šalu, weeglafu apehnoščanu un pluhdinaščanu. Šdod labu šeenu, bet maf atahla. Laba šehkla ir tumšči šala un tihra no štahbenu šehklam. — **Baltais ahbolinšč** (*Trifolium repens*), istur 4—5 gadus, atrodas wisur dabā. jo winsch pats apsehjas jeb ari šehkla teef isnehjata zaur lopu atkritumeem. Winsch atihstas wideji agri, ataug maf. Padodas winsch truhda bagatās, irdenās, ari šmiltšsemēs, nepazeesch šlapjumu. Šdod daudz un labu bariibu, noder plawās un ganibās. Šehkla parasti ir dahrga. — **Parastais pahščhu ahbolinšč** (*Lotus corniculatus*), ir isturigs un padodas wislabaf šaujās šalkainās semēs. Ataugšanas spēhja masa. Šehklas dahrgas, bet tatschu ne tif dahrgas kā **purwa pahščhu ahbolina** (*Lotus uliginosus*) šehklas, kuras maksā ap 1 rubli mahrzina. Purwa pahščhu ahbolinšč ir isturigs un teef leetots nošaušinatos purwoš.

Šareija un peenahziga ahbolina-šahlu šaufu un plawu apsehščhana naw weegls usderums. Katrā šinā wina prafa leelu usmanibu un leelu leetpratibu. Šlafus audšejami daschadi ahbolini un daschadas šahles un taišni zaur to teef šajneegtas augstakas rajchas. Daschadee augi mistrā audšeti šemi labaf ismanto;

dajchi laiich faknes dšilak, dajchi atkal jehlak un
 tikpat dajchada ir wiršjemes auguma isweido-
 ſchanas. Wajadšibas un prašibas ir tik dajcha-
 das, ka pateizotees ſchim apstahklim wairak
 augi war telpas dalitees. Ari mehšlojums teef
 labak ismantots. Sahles it ihpaſchi zeena
 ſlahpefli, ahbolini turpretim kaliju un fošfor-
 ſkahbi, par ſlahpefli turpretim tee gahda paſchi.
 Galwenà leeta pee pareiſa ſehklu maiſijuma uſ-
 ſtahdiſchanas ir peemehrota ahbolinu un jahlu
 iswehle, kà ari ſehklas wairuma noteiſchana.
 Ahbolina-jahlu laukos ahbolinam jabuht wai-
 rakumâ, wiſmaj puſei no ſinama lauka au-
 geem jabuht ahbolinam, kurpretim paſtahwigos
 jahlu laukos (plawâs un ganibâs) mahla-
 pleena-, truhdu- un purwa jemês ahbolini pa
 leelakai dalai neeenem wairak par 15 proz. no
 wiſa augu ſaſtahwa. Smiltšjemes jauſajâs
 ganibâs ahbolinu ſamehri pazelas gan atkal uſ
 50 proz. un wairak. Dajchado jahlu ſamehrs
 ſawâ ſtarpâ, eewehrojot to, waj tàs ir wirš-
 jeb apakſchjahles, plawâ ir zitads kà ganibâ.
 Plawâs 60—75 proz. no wiſa jahlu ſaſtahwa
 ir wiršjahles, kurpretim ganibâs tikpat daudſ
 uſ apakſchjahlu dalu naht. Tikai plauſchanai
 nolemtos ahbolina-jahlu laukos ſwarâ friht
 weenigi wiršjahles, turpretim tahdos, kuxi no-
 domati ari ganibai, jabuht ari apakſchjahlem,
 kuru wairuma ſamehrs atkariſ no ganichana-
 nas ilguma. Wirš- un apakſchjahlu eeſehſcha-
 nas wajadšibu peerahda ſekoſchš apzerejumš:
 Plawu eerihkojot jaiſeet uſ to, eeſeht pahſwa-
 râ wiršjahles, kuras ijdod daudſ ſeena un kuras
 panes plauſchanu. Ganiba turpretim praſa

ſmalku jahleenu, kuzſch dod ar ſagremojomàn
 uſturas weelam un ſewiſchki ar olbaltumu ba-
 gatu, ſmalku baribu un jahles, kuras zeeſch ap-
 ganiſchanu un rada beejū jahleenu. To wiſu
 eeſpehj apakſchjahles. Ja nu wirs- un apakſch-
 jahlu iſtureſchanòs tiſ daſchada kà nupat at-
 tehlotš, kalab tad gan uſnemt apakſchjahles pla-
 wu ſehklu maiſijumos un wirſjahles gani-
 bam nolemtòs ſehklu maiſijumos? Te jaat-
 bild: Apakſchjahles ſpehj plawâ ari wirſjahlu
 ehnâ raſchot eewehrojamu wairumu baribas,
 bej ka daudj kaitetu wirſjahlu attihſtibai, tà
 tad winas pazel kopraſchu. Wirſjahlu eeſeh-
 ſchana ganibâ ir talab loti wajadſiga, ka tàs
 pirmòs gados lehni augoſchàs apakſchjahles
 ſawâ ſinâ aiſſargâ un noder tà m ſinamâ meh-
 râ par wirſaugu. Gewehrojamâ kahrtâ tàs
 pazel raſchu un apſpeeſch neſahles. Apgani-
 ſchanu neiſturot wirſjahles ganibâ wehlaſ
 waj nu pamaja m iſnihkſt, jeb ari winas ſawâ
 attihſtibâ tà teef apſpeeſtas, ka ar laiku pee-
 nem apakſchjahlu weidu. Swabadas kluwu-
 ſchàs telpas nu eenem apakſchjahles, kuru ſpeh-
 zigai attihſtibai wairš nekaš zelâ neſtahw.
 Wirš- un apakſchjahlu peemehroſchana pazel
 maiſijuma daſchadibu un nodroſchina raſchàs.
 Zahlaſ pee augu iſwehles jaewehro daſchado
 augu augſchanaš attihſtiba pawafari, kura pee
 daſcheem augeem eeſtahjaš loti agri, pee da-
 ſcheem wideji agri un pee ziteem wehlu. Pee
 plaujameem augeem jaewehro ari jeedamaiš
 laiſš, bet pee wiſeem ataugſchanaš eeſpehja, lai
 arweenu buhtu weenadi beejš augu ſaſtahwš
 un lihdi ar to apmeerinoſchàs zaurmehra

rajchas. Ari fakru weids un spehjas pee daschadu augu schkiram ir neweenads, kas ari jaewehro pee augu iswehles. Apaschshaklu faknes neeet dsili semê, wirsjahles turpretim tās raida jo dsilak, tomehr ari winas smel jawu usturu no jemes wirskahrtas weegli ujnemamo usturas weelu krahjuma. Zitadi isturas dsilaknotee ahbolini, kuri spehjigi atflehgt un peesawinatees dsilako jemes kahrtu usturas weelu krahjumus. Tā tad daschads augu fakopojums ismanto usturas jinā daschadas dsiluma jemes kahrtas. Jaewehro ari wehl tas, ka kahda augu fakopojuma atsewischkee augi bauda wairak plash'bas augshanas jinā, kà kad schee augi buhtu weeni par sewi sehiti, jo lapu weids, leelums un stahwoflis pee daschadeem augeem loti daschads, kas ir par eemeslu rajchas pazelshana. Nedrihft aismirst ari to, ka ahbolinsch ismanto gaisa flahpekli. Wijs tas leezina par daschado augu fakopojuma leetderibu. Zaiswehles weenigi augi ar labakam ihpaschibam, no kureem zemas labuma un wairuma jinā augstas rajchas; daschu augu spehjas turpretim masas, daschi ufftatami par nesahlem. Tahdi maswehrtigi augi tomehr beeschi ween newehlamā mehrā eeweeschas apsehtos jahlu laukos, kam par eemeslu waj nu netihra sehkla, jeb ari dabiga apsehshanas, jeb waj pahrluhshana. Un beidsot augeem, kurus eewetojam augu fakopojumā, jabuht ari tahdeem, kuri pazeesch muhsu klimatu, muhsu seemas, kuri peemehroti finamam apshjamam laufam, plawai jeb ganibai. Nebuhs leeki wehl aishadit uf

daſchado ſahlu ſtahwofli mitruma ſinâ. Wiſwairaf mitruma praſa plawu lapſaſte, tad ſmilgu ſahle, paraſtâ ſkarene, plawu auſene, angļu raiſahle, timotejs, plawu ſkarene, kamolſahle, ſekſtaine, wiſmaſaf ſarkana auſene. Utteezibâ uſ ſlahpekla wajadſibas leelumu preeſchgalâ ſtahw plawu lapſaſte, tad plawu auſene, angļu raiſahle, plawu ſkarene, paraſtâ ſkarene, ſmilgu ſahle, kamolſahle, ſekſtaine un beigâs ſarkana auſene.

Laukſaimneekam jaemanas paſcham no-
teitt, kâ ſaſtahdams ſehklu maiſijums aſbolina
— ſahlu laukeem, plawam ganibam, kahdi
jaiſraugas augi un zif no katra ſcho augu
ſehklam. Pee tam winam jatur ažiſ katrrei-
ſeje apſtahkli, kuri mehdi loti daſchadi buht.
Rezeptem, kahdas tad paraſti mehdi uſtahdit,
ir tiſai loti aprobeſchota wehrtiba un ja pehz
tâm grib rihkotees, tad katrâ ſinâ, katrâ gadi-
jumâ japahrleezinas waj tâs peemehrotas eſo-
ſcheem apſtahkleem.

Sahlu ſehklu maiſijuma ſinâ jauſtahda
ſchahdi jautajumi: 1) Zif leels ir apſehjamais
lauks? 2) Zif ilgi to turēs baribas raſcho-
ſchanai? 3) Waj domats plauſchanai jeb
ganibai? 4) Zif augſtu gul apſehjamais
lauks? 5) Kâ ſchis lauks gul? 6) Kahda ir
jemes wirſkahrta? 7) Kahda ir apakſchgrunts?
8) Kahds ir jemes karka ſaturš, waj aſbolini
winâ padodas? 9) Kahds ir klimats? 10)
Kahdi ir mitruma apſtahkli? 11) Waj nodo-
mata apuhdenoſchana? 12) Kahds ir apuh-
denoſchanai leetojamais uhdens? 13) Waj
plawa jeb ganiba ir noſauſinata? — Iſſeh-

jamaš fehklas kopwairumu uš jinama leeluma jemes plaščuma noteiz katrreijejee apstahkli. Jo seme labaka, labaki mehflota, ruhpigaf ņagatawota un peeteekošči mitra, jo majafs war buht fehklas wairums un otradi. Šči raksta beigās eewetots projekts ahbolina-ņahlu fehflu maišijumam, kaħds uštahdits no leetprateju puņes Baltijas laučņaimneeku wajadšibam.

Bee fehflu maišijumu uštahdiščanas jo leelā mehrā ņwarā kriht katrreijejās fehflu zenās. Ja weena waj otra fehkla par dahrgu, tad no winas išteetoščanas waj nu galigi jaatņafas, jeb ari wina janem majakā mehrā. Wajadšigās fehklas jaepehrk tik tahdās weetās, kur teef galwots par fehflu ņinamu tihruma un dihgščanas ņpehju un katra fehkla -jaepehrk atņewiščki, bet ne maišijumā, kaħdi gan teef peedahwati. Daščado augu normalā dihgščanas ņpehja ir loti neweenada. Plawu lapsastes fehklas war ņaukt par loti labi dihgstoščām, ja no 100 graudeem dihgst 75—80. Ari ņkarenu un františču raiņahles fehflu normalā dihgščanas ņpehja naw wiņai augsta. Laučņaimneekam japraņa no fehflu pahrdeweja, lai tas ušdotu katras atņewiščkas fehklas raščoščanas ņemi. Sehklas, kuras raščotas Amerikā, ņaun-Seelanoē, FranziĶā, Deenwidus-Šreewijas melnņemē un zitās ņemēs ar ņiltu klimatu, muhņu apstahkleem naw eeteizamas. Bee ahbolinu un timoteja fehflu eepiřščanas jadabon no pahrdeweja galwoščana, ka tās ir ņwabadas no ņihda ņahles.

Loti ņwariga ir apņehjamās ņemes pee-mehrota ņagatawoščana. Seme dšili irdina-

ma, ſpehziggi mehſlojama, no nejahlem tih-
rama un wirſü ſmalſki ſaezejama. Za taſ wiſ
netiſtu eewehrots, tad uj labeem panahumeem
naw ko zeret. Sehſhana iſdarama aprili,
maiſjâ, ſem wirſauga. Pahraf agrâm ſehjam
waretu ſaitet ſalnaſ. Blawaſ un ganibaſ
wirſaugeem janem tiſai puſe no paraſtâ ſehſ-
laſ wairuma. Labakaſ wirſaugſ — auſaſ.
Iſnehmuma pehz tiſ drihſtetu ſeht rudenî, bet
neſad purwa ſemêſ. Rudenî ſehjot labakaſ
wirſaugſ ir jahna rudſi. Wirſaugam ne-
drihſt laut eenahkteſ, jo zitadi zeeſch jahlu
ſehjumſ. Wirſaugi uſtura ſmalſajeem augeem
ſemeſ wirſejo ſahrtu mitrafu, aiſſargâ toſ, aiſ-
ſawè ſamaras raſchanoſ, apſpeeſch nejahleſ un
pazel pirmâ gada raſchu. Behz rupjgraudainâ
wirſauga apſehſchanaſ un eeſtrahdaſchanaſ
ſehj jahlu miſtru. Eeteizami to iſdarit diwoſ
panehmeenôſ. Bapreeſch iſſehj leelafâſ un
ſmagafâſ ſehſlaſ un eeſtrahdâ winâſ ar loti
weeglam ezeſcham. Behz tam ſehj paſchâſ
weeglafâſ ezeſchâſ un peerulè taſ. Otru jahlu
ſehjumu ſehj ſchkehrſam pahr pirmo. Rulle-
ſchana wajadſiga lai uſturetu ſemeſ wirſſahrtu
mitrafu. Behz ſehſlaſ ſadihgſchanaſ eetei-
zamaſ wehl reiſ weegli pahrullet, taſ weizina
jauno augu labaku eeſatnoſchanoſ, ahtraſu
augſchanaſ un zeroſchanaſ. Wehl par iſſehſchanaſ
waretu peeminet, ſa labakaſ iſſehſchanaſ dehl
eeteizamaſ peejauft ſehſlam pamitraſ ſmiltiſ.
No ſmalſko ſehſlu dſilafâſ eeſtrahdaſchanaſ loti
jaſargajaſ. Sahlu ſehjumeem naw par ſliktu,
ja toſ jau pirmâ rudenî ſaudſigi apgana, jeb
wiſmaſ ſtingri peerulle. Zapeemin, ſa daſchaſ

nesahles nepanes apganischanu un zaur to teef
apšpeestās. Nesahles zeešchi jaaptaro. Tšchi-
les jalpetra wirsmehšlojums pirmajā gadā war
tikai var labu nahft, kurpretim no wirzas lec-
tošchanas pirmajā gadā buhtu jaatturas. Wirza
weizina uš ahbolinu rehkina jahlu attihstibu,
paweizina ari nesahles. Nahkamā gada pawar-
šari sehjumi atkal peerullejami un tukšchās
weetas, ja tahdas kur manamas, par jaunu
jaapsehj. Beigās jaaisrahda, ka ahbolina-jahlu
sehjumi warēs tikai tad preezigi attihstitees,
ja teem buhs peešchirta eepreešch ruhpiģi
šagatawota un stipri mehšlota seme un sehkla
ruhpiģi išraudšita.

SEME Baltijas Lauksaimneeku Beedrišas
litrakstis par lauk un peensaim-
neezibu. Agronoma K. Ulmana
wadibā. Išnaht Walmeerā. 2 reis mehnei, beedreem
par walti, nebeedreem par 125 kap. gadā. Lauksaim-
neezibas, kopmoderneezibu un pahrraudšibas beedribu
beedreem kopigi parakstot „Seme“ teef aprehkinata
20—50 šo lehtaf. Redakzija un ešpedizija Walmeerā.

„Semes“ grahmataš. Sem šahda nošaukuma
išnaht „Semes“ apgahdeenā, Walmeerā,
išfati apzerejumi par weenu jeb otru šwarigaku lauk-
saimneezibas jautajumu. Katrs numurs maksā tikai 5 k.

Nr. 1. Zuhfu barošchana no agr. K. Ulmana.
Nr. 2. Jaunlopu ušaudšinaschana no wiršpahr.
K. Salina.

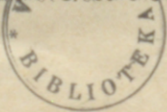
Drihsunā išnahtš: Siwenu audšina-
schana no agr. K. Ulmana.

Drihsunā išnahtš: Weterinarahršija K
Kirchensteina grahmata: **Lopahrstneeziba**, tā „Lauk-
saimneeka“ bibliotekas 5. sehjumš.

**Ustādabijums sešņu maīšijumeem 1 Vid-
femes pubervecītai = 1/3 desetinai.**

- Čarfanāis abholiņš (Trifolium pratense)
- Baltāis abholiņš (Trifolium repens)
- Baltard abholiņš (Trifolium hybridum)
- Pelēks abholiņš (Lotus corniculatus)
- Čerņiešs (Phleum pratense)
- Kaņģis (Dactylis glomerata)
- Čerņis maīšle (Avena elatior)
- Čerņis auzene (Festuca pratensis)
- Čerņis laičē (Alopecurus pratensis)
- Čerņis itarene (Poa pratensis)
- Čerņis itarene (Poa trivialis)
- Čerņis maīšle (Agrostis stolonifera)
- Čerņis (Cynosurus cristatus)
- Čerņis maīšle (Bromus arvensis)

2-4 g. abholiņu- sajūtu lauceem			pļāvum			ganībām			
Mahla tēme	Čerņbaina tēme	Čer. nabaga tēme	Stulneca pura.	Čerņbaina tēme	Čer. nabaga tēme	Čerņbaina tēme	Čer. nabaga tēme	Čerņbaina tēme	Čer. nabaga tēme
10	10	10	5	—	3	—	—	—	—
1	1	3	2	1	2	3	3	3	3
4	4	3	5	4	4	3	4	3	3
—	—	—	—	4	3	—	—	—	—
5	5	5	5	4	3	3	5	4	5
1	2	3	4	3	2	2	2	4	5
—	2	2	—	—	—	—	—	—	—
6	4	—	4	8	8	2	2	6	3
—	—	—	—	3	3	—	—	2	—
—	—	—	—	5	3	5	5	5	5
—	—	—	—	2	2	1	1	2	2
—	—	—	—	—	—	1	1	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
2	2	2	2	—	—	1	—	2	2
29	30	28	27	31	34	29	31	33	27

LATVIJAS NATIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0310030585